

**BD000004 OOST-VLAANDEREN
KLIMAATGEZOND: KLIMAATNEUTRAAL IN
2050, KLIMAATBESTENDIG EN ENERGIE-
ONAFHANKELIJK**

Oost-Vlaanderen klimaatgezond in 2050, dat is de ambitie. De klimaatverandering plaatst onze samenleving voor grote uitdagingen. De Provincie wil samen met haar inwoners, organisaties, bedrijven, landbouwers, steden en gemeenten werk maken van een klimaatgezond Oost-Vlaanderen in 2050 en streeft naar zowel klimaatneutraliteit, klimaatbestendigheid en energie-onafhankelijkheid.

Voor klimaatneutraliteit moeten we de uitstoot van broeikasgassen beperken (mitigatie) tot een netto nul uitstoot in 2050. Hiervoor zet de Provincie in op energie-efficiëntie, rationeel energiegebruik en hernieuwbare energie onder meer via het stimuleren van renovaties, fossielvrije verwarming van gebouwen, duurzame mobiliteit en klimaatinnovatieve economie.

Klimaatbestendigheid betekent dat we de negatieve effecten van de klimaatwijziging (overstromingen, droogte, erosie en verlies aan biodiversiteit) maximaal temperen (adaptatie). Hiervoor besteedt de Provincie extra aandacht aan onder meer klimaatrobuust waterbeheer, robuustere natuur en biodiversiteit.

De Provincie zet ook maximaal in op het gebruik van de eigen hernieuwbare omgevingsbronnen (zon, wind, aquathermie, geothermie). Zo werkt ze niet alleen aan een klimaatgezonde provincie en een stabiele, betaalbare en geopolitiek onafhankelijke energievoorziening, maar ook aan een welvarend Oost-Vlaanderen.

Toelichting evaluatie BD000004

Om de ambitie 'Oost-Vlaanderen klimaatgezond' vorm te geven werd een visienota en nieuw klimaatactieplan 2026-2031 opgesteld. Deze ontwerpversie ligt ter bespreking voor. Met behulp van het klimaatfonds werden nieuwe klimaatprojecten opgestart begin 2026.

De CO₂ uitstoot op het grondgebied van de provincie Oost-Vlaanderen wordt slechts jaarlijks opgevolgd. Tegen 2050 is het de ambitie om tot een netto nuluitstoot te komen. Meer info op provincies.incijfers.be.

Financieel overzicht

	Krediet 2026	Geboekt t.e.m. 30 juni 2026
Exploitatie		
Ontvangsten	660.273,59	78.785,31
Uitgaven	4.630.621,85	1.948.463,93
Totaal Exploitatie	-3.970.348,26	-1.869.678,62
Investering		
Uitgaven	1.184.038,86	138.863,50
Totaal Investering	-1.184.038,86	-138.863,50

Actieplannen

AP000011 Een horizontaal klimaatbeleid voeren

Om de ambitie Oost-Vlaanderen klimaatgezond in 2050 waar te maken, maken we een klimaatactieplan op voor de periode 2026-2031. Het plan is opgebouwd rond 5 speerpunten: hernieuwbare energie, duurzaam wonen en bouwen, duurzame mobiliteit, klimaatbestendige landschappen, klimaatinnovatieve economie.

Een geïntegreerde aanpak, de voorbeeldfunctie van de Provincie, de ondersteuning van steden en gemeenten krijgen hierbij bijzondere aandacht. Een klimaatwerkgroep volgt de uitvoering van het klimaatactieplan op. Via een provinciaal klimaatfonds financieren we acties uit het klimaatactieplan, waarvoor geen regulier budget is.

In het kader van het Burgemeestersconvenant ondersteunen we gemeenten bij het opmaken en uitvoeren van hun klimaatplannen. De huidige gemeentelijke klimaatplannen lopen af in 2030. In de tweede helft van de legislatuur zullen we de gemeenten extra inhoudelijk en procesmatig ondersteunen bij het opmaken van hun nieuwe gemeentelijke klimaatplannen. In 2026-2031 willen we ook aan de slag met verenigingen.

Evaluatie (indicator)

Evaluatie (toelichting)

We actualiseerden het klimaatplan (2015) tot een nieuwe visienota klimaat, deze geeft weer hoe we kunnen evolueren naar klimaatneutraliteit in 2050 en naar klimaatbestendigheid.

In uitvoering van de nieuwe visienota klimaat werd de voorbije maanden verder gewerkt aan het ontwerp klimaatactieplan voor de periode 2026-2031. Het plan is opgebouwd rond 5 speerpunten (energie, wonen, mobiliteit, adaptatie, economie) en een transversaal pad. Het plan toont hoe we de klimaatambities verder willen verwezenlijken.

De jaarlijkse rapportage van de klimaatacties 2025 (klimaatactieplan 2021-2025) werd teruggekoppeld naar de deputatie (12 maart 2026) en nadien voorgesteld aan de eerste commissie (april 2026).

De opvolging van de klimaatacties ligt bij de klimaatwerkgroep, die bestaat uit verschillende provinciale diensten. De klimaatwerkgroep kwam samen op 4 juni 2026.

Begin 2026 werden verschillende nieuwe klimaatfondsprojecten opgestart.

	Krediet 2026	Geboekt t.e.m. 30 juni 2026
Exploitatie		
Ontvangsten	0,00	3.482,55
Uitgaven	3.770.696,17	1.775.173,51
Totaal Exploitatie	-3.770.696,17	-1.771.690,96
Investering		
Uitgaven	58.919,54	32.419,54
Totaal Investering	-58.919,54	-32.419,54

Acties

A000061 Verder uitbouwen, opvolgen en bijsturen van het Provinciaal klimaatbeleid

De provincie Oost-Vlaanderen wil tegen 2050 klimaatgezond zijn. Om deze ambitie te realiseren is het klimaatplan uit 2015 geactualiseerd tot een visienota klimaat en is een nieuw klimaatactieplan voor de periode 2026-2031 opgesteld.

Het provinciaal klimaatbeleid wordt uitgewerkt en opgevolgd door een diensten- en directie-overschrijdende klimaatwerkgroep. De klimaatwerkgroep heeft een sturende- en beleidsondersteunende rol. De opvolging van de acties van het klimaatactieplan gebeurt onder meer via de subwerkgroepen van de klimaatwerkgroep (energie, mobiliteit, economie, wonen, adaptatie en de transversale acties). Een jaarlijkse rapportage en planning van de klimaatacties wordt opgesteld en voorgelegd aan deputatie.

Evaluatie (indicator)

Evaluatie (toelichting)

Dit budget wordt ingezet ter onderbouwing van het provinciaal klimaatbeleid. Momenteel wordt onderzocht welke studie kan worden opgestart.

Financiële tabel opvolgingsrapportering 2026

	Krediet 2026	Geboekt t.e.m. 30 juni 2026
Investering		
Uitgaven	26.500,00	0,00
Totaal Investering	-26.500,00	0,00

Niet-prioritair

Milieu en energie

A000062 Communicatiestrategie ontwikkelen en uitvoeren

Er wordt een communicatiestrategie uitgewerkt voor de dienst Klimaat, Milieu en Natuur. Hierin worden de verschillende doelgroepen (bv. steden en gemeenten, burgers, professionals, verenigingen, ...) en de communicatiedoelstellingen per doelgroep afgebakend.

Concrete communicatie-initiatieven zijn o.a. de milieu- en klimaatberichten, persmomenten, persberichten, opzetten van campagnes o.a. voor de provinciale prioritaire soorten, voor "Versterk je lokaal Bestuur", de samenwerking met verenigingen, ...

Evaluatie (indicator)

Evaluatie (toelichting)

De cel Natuur ontwikkelde een promostand o.a. met re-board kubussen met foto's van provinciale prioritaire soorten. De promostand werd ingezet op het gezinsfeest van de Kaaihoeve (juni 2026) en de wandeling in Natuurdomein Drooghout (overstromingsgebied Oosterzele).

Daarnaast werd het provinciaal aanbod 'Versterk je lokaal bestuur' samengebracht in nieuw gelayoute publicatie die werd verspreid onder alle Oost-Vlaamse gemeenten. Ook de provinciale website werd hieraan aangepast. Er werd tevens een standaard presentatie ontwikkeld om het aanbod 'Versterk je lokaal bestuur' bekend te maken op overleg met lokale besturen.

De Oost-Vlaamse milieu- en klimaatberichten werden maandelijks verstuurd.

In het magazine Oost werd een artikel gepubliceerd rond klimaatgezond tuinieren en werd de infoavond van de provinciale tuincoach aangekondigd. Deze infoavond ging door tijdens de week van de biodiversiteit in de Leopoldskazerne.

Door het uitvallen van de verantwoordelijke communicatie werd nog niet gestart met de ontwikkeling van een globale communicatiestrategie.

Financiële tabel opvolgingsrapportering 2026

	Krediet 2026	Geboekt t.e.m. 30 juni 2026
Exploitatie		
Uitgaven	35.250,00	4.823,45
Totaal Exploitatie	-35.250,00	-4.823,45

Niet-prioritair

Milieu en energie

A000063 Gemeenten en verenigingen ondersteunen bij hun klimaatbeleid

Als territoriaal coördinator in het kader van het Europees burgemeestersconvenant heeft de Provincie zich geëngageerd om de Oost-Vlaamse gemeenten te ondersteunen bij de opmaak en uitvoering van klimaatplannen. In samenwerking met gemeenten die interesse hebben worden de gemeentelijke klimaatplannen met horizon 2030 geactualiseerd. Daarnaast ondersteunt de Provincie bij de uitvoering van klimaatplannen o.a. via regio-overleg, het Oost-Vlaams netwerk klimaatgemeenten, aanleveren van klimaatcijfers (via provincies.incijfers.be), aanbod "Versterk je lokaal bestuur", ...

Naast samenwerking met gemeenten zet de provincie ook in op de samenwerking met verenigingen.

Evaluatie (indicator)

Evaluatie (toelichting)

Op 23 april 2026 vond het Oost-Vlaams netwerk moment klimaatgemeenten plaats rond het thema collectieve warmte. In het voorjaar werd tevens de externe dienstverlener aangesteld voor het leertraject sociaal rechtvaardig klimaatbeleid.

De groepsaankoop regenwateropvang werd afgerond, het eindrapport is opgeleverd.

Financiële tabel opvolgingsrapportering 2026

	Krediet 2026	Geboekt t.e.m. 30 juni 2026
Exploitatie		
Uitgaven	137.000,00	27.376,47
Totaal Exploitatie	-137.000,00	-27.376,47

Niet-prioritair

Milieu en energie

A000064 Nieuwe klimaatprojecten opzetten met steun van het provinciaal klimaatfonds

In het klimaatfonds zijn middelen voorzien om acties te kunnen financieren in uitvoering van het provinciaal klimaatplan en een horizontaal klimaatbeleid te realiseren. Alle directies kunnen voorstellen indienen.

Projectindieners moeten vanaf 2026 zelf 1/3 van het gevraagde budget bijdragen.

Evaluatie (indicator)

Evaluatie (toelichting)

In het voorjaar 2026 werd ingezet op verdere bekendmaking van het fonds intern, in het kader van de oproep klimaatfondsprojecten 2027-2028.

De projecten voor het klimaatfonds 2026-2027 zijn goedgekeurd en in uitvoering:

- opleidingsreeks warmtenetten
- warmtepuzzel²: naar uitwerking van een mini-warmtenet
- (mini)-warmtenet woonmaatschappij
- ondersteuning gemeenten bij uitwerking sociaal rechtvaardig klimaatbeleid
- samenwerking rond klimaatbestendig landschap in het Sentse Krekengebied
- onderzoek naar financiële en energetische optimalisatie van de gemalen
- lokale houtsnippers als bodemverbeteraar in de Vlaamse Ardennen
- schermen voor een klimaatneutrale sierteelt in Oost-Vlaanderen

In juni vonden bilaterale gesprekken plaats met de uitvoerders van de projecten.

Financiële tabel opvolgingsrapportering 2026

	Krediet 2026	Geboekt t.e.m. 30 juni 2026
Exploitatie		
Uitgaven	78.200,00	0,00
Totaal Exploitatie	-78.200,00	0,00

Niet-prioritair

Milieu en energie

A000065 Personeel directie Leefmilieu

Onder deze actie wordt de loonkost voorzien van contractueel en statutair personeel (exclusief eventuele projecten).

Evaluatie (indicator)

Evaluatie (toelichting)

Er is 2 VTE tewerkgesteld (2 VTE effectief) onder dit actienummer (momentopname van de ingevulde arbeidsplaatsen en aanstellingen op restbudget).

Financiële tabel opvolgingsrapportering 2026

	Krediet 2026	Geboekt t.e.m. 30 juni 2026
Exploitatie		
Ontvangsten	0,00	194,02
Uitgaven	318.249,60	184.256,01
Totaal Exploitatie	-318.249,60	-184.061,99

Niet-prioritair

Milieu en energie

A000066 Personeel dienst Klimaat, Milieu & Natuur

Onder deze actie wordt de loonkost voorzien van contractueel en statutair personeel (exclusief eventuele projecten).

Evaluatie (indicator)

Evaluatie (toelichting)

Er is 33,3 VTE tewerkgesteld (27,1 VTE effectief) onder dit actienummer (momentopname van de ingevulde arbeidsplaatsen en aanstellingen op restbudget).

Financiële tabel opvolgingsrapportering 2026

	Krediet 2026	Geboekt t.e.m. 30 juni 2026
Exploitatie		
Ontvangsten	0,00	2.947,36
Uitgaven	2.792.875,07	1.437.487,06
Totaal Exploitatie	-2.792.875,07	-1.434.539,70

Niet-prioritair

Milieu en energie

A000067 Projectpersoneel sector milieu en energie

Onder deze actie wordt de loonkost voorzien van (tijdelijk aangesteld) projectpersoneel.

Evaluatie (indicator)

Evaluatie (toelichting)

Er is 3 VTE tewerkgesteld (3 VTE effectief) onder dit actienummer (momentopname van de ingevulde arbeidsplaatsen en aanstellingen op restbudget).

Financiële tabel opvolgingsrapportering 2026

	Krediet 2026	Geboekt t.e.m. 30 juni 2026
Exploitatie		
Ontvangsten	0,00	341,17
Uitgaven	219.946,48	113.571,51
Totaal Exploitatie	-219.946,48	-113.230,34

Niet-prioritair

Milieu en energie

A000068 Eigen bijdrage cofinancieringsprojecten sector milieu en energie

Het provinciebestuur zet in op het aantrekken van externe financiering voor de realisatie van de eigen actieplannen. Om de eigen bijdrage in cofinancieringsprojecten te financieren wordt per sector een budget voorzien.

Evaluatie (indicator)

Evaluatie (toelichting)

Enkele Europese projecten zijn in voorbereiding o.a. rond natuurverbinding en rond adaptatie (LIFE-programma). Beide projecten worden samen met de 5 andere provincies voorbereid.

Verder zijn er nog vele Europese projecten lopende o.a. rond natuurinclusief bouwen, aanpak wolhandkrab (Clancy), waterlandschapsprojecten, ...

Financiële tabel opvolgingsrapportering 2026

	Krediet 2026	Geboekt t.e.m. 30 juni 2026
Exploitatie		
Uitgaven	125.061,67	0,00
Totaal Exploitatie	-125.061,67	0,00

Niet-prioritair

Milieu en energie

A000069 Reguliere werkingskosten dienst Klimaat, Milieu & natuur

Onder deze actie worden de reguliere werkingsmiddelen voor de dienst voorzien: kantoorbenodigdheden, teamactiviteiten, documentatie, drukwerk...

Evaluatie (indicator)

Evaluatie (toelichting)

Het budget voor de reguliere werking werd aangewend voor o.a. catering netwerkmomenten, het huren van zalen voor infomomenten bij gemeentebesturen, gidsbeurten en kantoorbenodigdheden.

Financiële tabel opvolgingsrapportering 2026

	Krediet 2026	Geboekt t.e.m. 30 juni 2026
Exploitatie		
Uitgaven	64.113,35	7.659,01
Totaal Exploitatie	-64.113,35	-7.659,01
Investing		
Uitgaven	32.419,54	32.419,54
Totaal Investing	-32.419,54	-32.419,54

Niet-prioritair

Milieu en energie

Actieplannen

AP000012 Inzetten op energiezuinig en klimaatgezond bouwen en renoveren

Het gebouwenpatrimonium in Oost-Vlaanderen is verouderd en niet aangepast aan het toekomstige klimaat. Dit moeten we snel aanpakken. We willen samenwerken met andere partners om efficiënter en effectiever resultaten te boeken op het terrein. Kennisopbouw en kennisverspreiding zijn daarbij belangrijk. Daarvoor bouwen we ons Steunpunt Duurzaam Wonen en Bouwen verder uit als kenniscentrum en netwerkpartner voor duurzaam (ver)bouwen en stimuleren we anderen om mee impact te realiseren.

We zoeken ook naar win-win situaties, waarbij we focus houden op lange termijn en opportuniteiten grijpen op korte termijn. Bij elke renovatie zetten we in op energetische maatregelen én maken we het gebouw en zijn omgeving klimaatbestendiger. Thema's als energiebesparing, (betaalbare) hernieuwbare energie, (circulaire) materialenkeuze en bescherming tegen hitte, droogte en wateroverlast zijn de rode draad. Extra focus ligt op het integreren van natuurinclusieve maatregelen in de werking dankzij het Interregproject Natuur-inbouw.

Collectieve maatregelen genieten de voorkeur. Hiervoor bundelen we patrimonium (bijvoorbeeld via woonmaatschappijen) en burgers geografisch (in wijken, appartementen) of thematisch (via groepsaankoop hernieuwbare energie).

Evaluatie (indicator)

Evaluatie (toelichting)

Het steunpunt Duurzaam Wonen en Bouwen werd verder uitgebouwd als kenniscentrum. Dit semester werd voornamelijk ingezet op kennisverspreiding, via technische en soft-skill opleidingen voor bouwprofessionelen, publieke bouwheren en leerlingen secundair onderwijs.

We vergrootten onze impact door samen met een bouwfederatie activiteiten op te zetten die draaien rond (betaalbare) hernieuwbare energie, (circulaire) materialenkeuze en natuurinclusieve maatregelen. Ons netwerk werd verder uitgebreid tijdens actieve interacties in kader van de Europese projecten Natuur-inbouw en Build-Value.

We startten met de begeleiding van een lokaal bestuur bij de opmaak van een vastgoedstrategie. Meerdere andere lokale besturen kregen een integraal advies om in een van hun gebouwen zowel energetische- als klimaatmaatregelen te nemen.

De adviesverlening naar individuele burgers werd afgebouwd terwijl collectieve acties toenamen. Pilotprojecten werden opgestart en innovaties vonden plaats bij de groepsaankopen. Zo bieden we bij de groepsaankoop PV-panelen en thuisbatterijen nu ook een energiemanagementsysteem (EMS) aan. We zagen een duidelijk stijgende interesse in thuisbatterijen.

	Krediet 2026	Geboekt t.e.m. 30 juni 2026
Exploitatie		
Ontvangsten	422.988,53	37.101,66
Uitgaven	667.574,84	130.788,21
Totaal Exploitatie	-244.586,31	-93.686,55
Investering		
Uitgaven	0,00	0,00
Totaal Investering	0,00	0,00

Acties

A000070 Uitbouwen kenniscentrum en netwerkpartner "duurzaam (ver)bouwen"

Het steunpunt Duurzaam Wonen en Bouwen van de Provincie Oost-Vlaanderen profileert zich als kenniscentrum voor diverse doelgroepen: renovatiecoaches van Energiehuizen, bouwprofessionelen en lokale besturen. We organiseren opleidingen, plaatsbezoeken, intervisie en we ontwikkelen instrumenten zoals technische fiches.

Evaluatie (indicator)

Evaluatie (toelichting)

Dit voorjaar organiseerde het steunpunt Duurzaam Wonen en Bouwen diverse opleidingen voor de doelgroepen publieke bouwheren, bouwprofessionelen en renovatiecoaches:

- een opleiding voor renovatiecoaches over motiverende gespreksvoering
- een opleiding voor bouwprofessionelen over isoleren met biogebaseerde materialen
- een werkbezoek aan Fabriek Energiek voor bouwprofessionelen over natuurinclusief bouwen (i.k.v. Interregproject Natuur-inbouw, zie ook A000072)
- een opleiding voor bouwprofessionelen, publieke bouwheren en renovatiecoaches over slim (ver)bouwen tegen hittestress

We leverden een (kennis)artikel aan over Fabriek Energiek en de werking van houtskeletbouw voor het ledenblad van bouwfederatie Embuild. We gaven een presentatie over de toepassing van het duurzaamheidsinstrument GRO voor de partners van het Build-Value project, met Fabriek Energiek als case.

We organiseerden een open werkbezoek aan Fabriek Energiek op de Open Wervendag van Embuild en organiseerden twee praktische workshops over duurzaam bouwen voor leerlingen secundair onderwijs (Richtpunt campus Eeklo en renovatielab Sint-Niklaas We Tech Academy).

Financiële tabel opvolgingsrapportering 2026

	Krediet 2026	Geboekt t.e.m. 30 juni 2026
Exploitatie		
Ontvangsten	0,00	1.700,00
Uitgaven	77.200,00	8.023,30
Totaal Exploitatie	-77.200,00	-6.323,30
Investering		
Uitgaven	0,00	0,00
Totaal Investering	0,00	0,00

Niet-prioritair

Milieu en energie

A000071 Renovatiegraad in Oost-Vlaanderen verhogen, met een focus op collectieve maatregelen en klimaatrenovaties

Het gebouwenpatrimonium in Oost-Vlaanderen is verouderd en niet aangepast aan het toekomstige klimaat. Dit willen we snel aanpakken met collectieve maatregelen. We bundelen hiervoor patrimonium (via lokale besturen, woonmaatschappijen...) en burgers (in wijken, appartementen, via infosessies...) of gaan thematisch aan de slag (via groepsaankopen hernieuwbare energie of groene stroom ...).

We gaan steeds op zoek naar win-win situaties, waarbij we focus houden op lange termijn en opportuniteiten grijpen op korte termijn. Bij elke renovatie zetten we in op energetische maatregelen én maken we het gebouw en zijn omgeving klimaatbestendiger. Thema's als energiebesparing, (betaalbare) hernieuwbare energie, (circulaire) materialenkeuze en bescherming tegen hitte, droogte en wateroverlast zijn de rode draad.

Evaluatie (indicator)

Evaluatie (toelichting)

Voor de lokale besturen werden volgende projecten gerealiseerd:

- Voor Kluisbergen loopt een traject voor de opmaak van een duurzame vastgoedstrategie voor het volledige patrimonium.
- Voor Kruisem, Maldegem, Beveren-Kruibeke-Zwijndrecht en Sint-Laureins werd een advies volgens duurzaamheidsmeter GRO gegeven betreffende één of twee van hun gebouwen.
- Het pilootproject Toekomststraten (collectieve renovatie inclusief herinrichten van publiek domein) werd opgestart in Erpe-Mere en Kruisem.

Aan burgers werden 136 klimaatrenovatieadviezen en 2 bouwadviezen gegeven, er werden ook 37 verbouwvragen beantwoord via het infoloket. Er werd een advies gegeven voor de renovatie van twee verschillende appartementsgebouwen.

Daarnaast vonden er ook 14 infosessies plaats (met als thema's energieopslag, fossielvrij verwarmen en appartementenrenovatie) waar in totaal 952 burgers op aanwezig waren.

De nieuwe aanbesteding voor de groepsaankoop PV-panelen, thuisbatterij en EMS ging begin dit jaar van start. Voor de lentecampagne PV-panelen schreven zich 1.714 mensen in en voor thuisbatterij namen er 4.573 mensen deel. Voor de lopende zomercampagne hebben zich voor PV-panelen al 615 mensen ingeschreven en voor thuisbatterij 2.165.

Voor de groepsaankoop 100% Belgische groene stroom en gas schreven zich inmiddels al 33.331 mensen in. De veiling op 13 mei resulteerde in een gunstig variabel én vast contract met een gemiddelde besparing van 31%.

Financiële tabel opvolgingsrapportering 2026

	Krediet 2026	Geboekt t.e.m. 30 juni 2026
Exploitatie		
Ontvangsten	345.000,00	9.228,62
Uitgaven	508.000,00	102.910,08
Totaal Exploitatie	-163.000,00	-93.681,46

Niet-prioritair

Milieu en energie

A000072 Natuurinclusief bouwen onderzoeken via het Interregproject Natuur-inbouw

Het project Natuur-inbouw is in september 2023 opgestart. Provincie Oost-Vlaanderen voorziet opleidingen voor interne en externe renovatieadviseurs en begeleidt de natuurinclusieve demosites Bastion VIII in Dendermonde, Fabriek Energiek in Zelzate, het Boothuis Kieldrecht, Provinciaal domein De Ster in Sint-Niklaas en de Vollemanshuur in Prosperpolder.

Evaluatie (indicator)

Evaluatie (toelichting)

Dankzij het project Natuur-inbouw wordt een natuurinclusievere aanpak steeds meer toegepast binnen onze werking. Er werd intern en extern advies gegeven rond fauna- en flora-inclusieve schuilhokken in de Gentse Kanaalzone, appartementsblok De Oude Scheepswerf in Rupelmonde en vleermuisvriendelijke kerken in Melden, Strijpen en Eine.

De demosites werden verder afgewerkt naar oplevering (vleermuisverblijven en nestkastkasten in het Boothuis, Fabriek Energiek en Bastion VIII).

Op 29 januari waren de 21 projectpartners in het provinciehuis te gast voor een partnermeeting en kennisuitwisseling. Op 7 maart werd samen met Provincie West-Vlaanderen een workshop 'natuurinclusieve projectaanpak' gegeven op de West-Vlaamse natuurstudiedag in KULAK Kortrijk. De studiedag met directie Erfgoed op 21 april rond natuurinclusief erfgoed was met 144 ingeschreven een groot succes.

Demosite Fabriek Energiek ontving meer dan 200 geïnteresseerde gasten tijdens het natuurinclusieve werkbezoek in maart en Open Wervendag voor scholen (29 mei) en voor het groot publiek (31 mei). Natuur-inbouw was als een van de projecten aanwezig op de provinciale Europadag in Maldegem op 10 mei.

Een student Bestuurskunde van de UGent polste tijdens haar negen weken durende stage de Oost-Vlaamse gemeenten naar hun kennis en noden rond natuurinclusief (ver)bouwen.

Demosite Bastion VIII werd op 3 juni feestelijk geopend en officieel voorgesteld aan alle betrokken actoren.

Op 4 juni was er het algemeen slotevent van het project Natuur-inbouw in Brussel, met voorstelling van de Oost-Vlaamse demosites. Voor demosites provinciaal domein De Ster in Sint-Niklaas en de Vollemanshuur in Prosperpolder werd bij Interreg Vlaanderen-Nederland een verlenging en extra steun gevraagd t.e.m. eind mei 2027.

Financiële tabel opvolgingsrapportering 2026

	Krediet 2026	Geboekt t.e.m. 30 juni 2026
Exploitatie		
Ontvangsten	77.988,53	26.173,04
Uitgaven	77.739,97	19.854,83
Totaal Exploitatie	248,56	6.318,21

Niet-prioritair

Milieu en energie

A000073 Verduurzamen van het Oost-Vlaams sociaal patrimonium door klimaatrenovatieadvies en renovatiebegeleiding te voorzien.

We voorzien renovatieadvies en -begeleiding voor energetische ingrepen aan woningen en appartementen in eigendom van de Oost-Vlaamse woonmaatschappijen.

Evaluatie (indicator)

Evaluatie (toelichting)

Samen met het steunpunt Duurzaam Wonen en Bouwen organiseert de dienst Ruimtelijke Planning renovatieadviezen voor woonmaatschappijen. Er wordt gekeken naar de woning maar ook naar de omgeving. In de eerste helft van 2026 werden geen nieuwe adviezen verleend.

Financiële tabel opvolgingsrapportering 2026

	Krediet 2026	Geboekt t.e.m. 30 juni 2026
Exploitatie		
Uitgaven	4.634,87	0,00
Totaal Exploitatie	-4.634,87	0,00
Investering		
Uitgaven	0,00	0,00
Totaal Investering	0,00	0,00

Niet-prioritair

Milieu en energie

Actieplannen

AP000013 Via grondgebonden projecten, omgevingsbemiddeling en geïntegreerde planningsprocessen de transitie begeleiden naar de energie van de toekomst

Een ambitieus klimaatbeleid, betekent ook een stevig energiebeleid. We zetten maximaal in op het benutten van onze eigen hernieuwbare bronnen, zoals zon, wind, biomassa, aquathermie, geothermie. Zo bouwen we aan een klimaatgezonde provincie met een betaalbare, stabiele en onafhankelijke energievoorziening.

Via omgevingsprojecten, bemiddeling en geïntegreerde planning proberen we ruimte te maken voor energie. We werken aan collectieve warmteoplossingen, waarbij wijken en gebouwen overschakelen op gedeelde, duurzame warmte. We ontwikkelen bedrijventerreinen tot volwaardige energiehubs, waar productie, opslag, verbruik en energiedeling slim op elkaar worden afgestemd. Deze plekken worden katalysatoren van innovatie, samenwerking en efficiëntie.

We investeren in het verder opbouwen en uitdragen van onze kennis en expertise rond de verschillende bouwstenen van het energielandschap. Door gebiedsgerichte energieplanning integreren we doordacht energieproductie en infrastructuur in onze leefomgeving. We bouwen aan regionale energieprogramma's die het energielandschap gebruiken als toekomstperspectief en waarmee we schaalvoordelen creëren en de uitvoering versnellen.

Aan sommige acties onder dit actieplan is nog geen budget gekoppeld. Zodra een actie een (door)start krijgt, worden de nodige budgetten daarvoor verschoven binnen de kredieten gekoppeld aan de beleidsdoelstelling.

Evaluatie (indicator)

Evaluatie (toelichting)

Op regionale schaal wordt programmatorisch gewerkt aan de uitbouw van energielandschappen. In het kader van de bouwstenen werden verschillende gemeenten ondersteund op vlak van duurzame warmte. Er werd een pilootproject opgestart rond solar carports. Er loopt een traject rond batterijopslag ter ondersteuning van lokale besturen.

De systematiek van energiehubs werd verder uitgewerkt en uitgebouwd.

Er wordt sterk ingezet op duurzame warmte. Lokeren, Beveren-Kruibeke-Zwijndrecht, Deinze en Denderleeuw werden ondersteund in de opmaak van een lokaal warmteplan. In Sint-Gillis-Waas werken we samen aan een warmteclusteranalyse.

De Europese projecten Hurricane, Hyperion en Facilex worden verdergezet.

Een programmawerking voor de Vlaamse Ardennen kon nog niet worden opgestart. Er werd ook nog geen actie ondernomen voor het plannen van versnellingszones of voor de ontwikkeling van energie-installaties in de open ruimte. Er is een tijdelijk capaciteitsgebrek omwille van de openstaande positie van projectcoördinator.

	Krediet 2026	Geboekt t.e.m. 30 juni 2026
Exploitatie		
Ontvangsten	237.285,06	38.201,10
Uitgaven	192.350,84	42.502,21
Totaal Exploitatie	44.934,22	-4.301,11
Investering		
Uitgaven	1.125.119,32	106.443,96
Totaal Investering	-1.125.119,32	-106.443,96

Acties

A000074 Aanduiden van versnellingszones in uitvoering van de Europese hernieuwbare energie directive

Vanuit Europa wordt gevraagd om een versnellingsbeweging door te voeren in het een plek geven van productie-installaties voor hernieuwbare energie. Hiervoor dienen zogenaamde versnellingszones planmatig te worden aangeduid. We nemen deze opdracht samen met de Vlaamse overheid in partnerschap op.

Aan deze specifieke actie is nog geen budget gekoppeld. Dit betekent geenszins dat we hiermee niet aan de slag gaan. Zodra deze actie een (door)start krijgt, worden de nodige budgetten daarvoor verschoven binnen de kredieten gekoppeld aan de beleidsdoelstelling.

Evaluatie (indicator)

Evaluatie (toelichting)

Deze actie werd nog niet opgestart. Vanuit Vlaanderen moet op korte termijn richting worden aangegeven.

Financiële tabel opvolgingsrapportering 2026

	Krediet 2026	Geboekt t.e.m. 30 juni 2026
Investing		
Uitgaven	0,00	0,00
Totaal Investering	0,00	0,00

Niet-prioritair

Ruimte

A000075 Werken aan een energieprogramma 2050 per regio, met het Energielandschap als toekomstperspectief

Het Energielandschap 2050 is een toekomstperspectief, gebaseerd op wat ruimtelijk, maatschappelijk, technisch en financieel mogelijk is. Het Energielandschap maakt duidelijk welke hernieuwbare energie-installaties zoals zonnepanelen, windturbines, grootschalige batterijen of warmtenetten een bepaalde plek kunnen krijgen en waarom. Voor de uitvoering wordt binnen Regionale Energie Samenwerking met tal van actoren samengewerkt om acties en projecten te realiseren. De Provincie Oost-Vlaanderen toont ook zelf het goede voorbeeld via projecten rond collectieve duurzame warmte, de evolutie van bedrijventerreinen tot EHUBts en voorbeeldprojecten voor bepaalde bouwstenen zoals solar carports boven parkings.

Evaluatie (indicator)

Evaluatie (toelichting)

Naar aanleiding van verschillende noden met betrekking tot bouwstenen van het energielandschap die bij de gemeenten werden gedetecteerd - duurzame (collectieve) warmte, zon over parkeren en grootschalige batterijen - werden binnen de energielandschappen:

- Verschillende gemeenten ondersteund in het onderzoek naar de haalbaarheid van duurzame warmte. Dit betrof gemeenten in de regio's Waasland (Beveren-Kruibeke-Zwijndrecht, Lokeren, Sint-Gillis-Waas, Sint-Niklaas, Temse en Hamme), Denderstreek (Denderleeuw en Dendermonde) en Regio Gent (Deinze en Zelzate). Daarnaast werd voor Geraardsbergen de voorbereiding opgestart van een vervolgstudie naar een warmtenet op basis van aquathermie.
- Parallel werd in het provinciaal domein Puyenbroeck een pilootproject rond Solar Carports opgestart, gericht op het onderzoeken van ruimtelijke inpassing, technische en financiële haalbaarheid en de ontwikkeling van ontwerpprincipes voor toepassing in Vlaanderen.
- Tot slot werd een traject opgestart rond batterijopslag (BESS) ter ondersteuning van lokale besturen. In dat kader werd een externe expert aangesteld voor de voorbereiding van een webinar en een verdiepende sessie, met focus op technische kenmerken, rol in het elektriciteitssysteem en aandachtspunten voor vergunningen en ruimtelijke inpassing.

De inzichten uit deze trajecten worden gedeeld met de gemeenten binnen het kader van regionale energie samenwerking zodat zij daarmee, zo gewenst, ook aan de slag kunnen.

Op deze actie werd ook het budget voor de opdracht 'Energielandschap Denderland, opmaak PRUP Wind fase 1 – opmaak PRUP's en planMER's' overgedragen vanuit vorige legislatuur. Deze opdracht ligt stil door een gewijzigde Vlaamse en provinciale beleidscontext, er wordt overwogen hoe verder om te gaan met deze opdracht.

Voor de regio Vlaamse Ardennen is een traject noodzakelijk. Hiervoor is de invulling van de functie van projectcoördinator voor het team energie noodzakelijk.

Financiële tabel opvolgingsrapportering 2026

	Krediet 2026	Geboekt t.e.m. 30 juni 2026
Exploitatie		
Uitgaven	11.204,60	4.331,80
Totaal Exploitatie	-11.204,60	-4.331,80
Investing		
Uitgaven	521.379,22	0,00
Totaal Investering	-521.379,22	0,00

Niet-prioritair

Ruimte

A000076 Ontwikkelen, uitvoeren en begeleiden van projecten voor hernieuwbare energieinstallaties in de open ruimte

Deze actie is voorzien voor het voeren van geïntegreerde planningsprocessen i.f.v. de aanduiding en facilitatie van installaties voor opwek hernieuwbare en duurzame energie in de open ruimte.

Aan deze specifieke actie is nog geen budget gekoppeld. Dit betekent geenszins dat we hiermee niet aan de slag gaan. Zodra deze actie een (door)start krijgt, worden de nodige budgetten daarvoor verschoven binnen de kredieten gekoppeld aan de beleidsdoelstelling.

Evaluatie (indicator)

Evaluatie (toelichting)

Het opstarten van deze actie kan pas met de invulling van de op vandaag openstaande functie van projectcoördinator voor het team energie.

Financiële tabel opvolgingsrapportering 2026

	Krediet 2026	Geboekt t.e.m. 30 juni 2026
Investering		
Uitgaven	0,00	0,00
Totaal Investering	0,00	0,00

Niet-prioritair

Ruimte

A000077 Ontwikkelen en uitvoeren van geïntegreerde projecten voor de uitbouw van collectieve duurzame warmte en warmtenetten

We ontwikkelen en realiseren geïntegreerde projecten voor collectieve duurzame warmte en warmtenetten.

Op basis van lokale warmteplannen en warmteclusteranalyses identificeren we concrete startkansen en vertalen we deze naar haalbare projecten. We ondersteunen gemeenten bij de opmaak van haalbaarheidsstudies en begeleiden hen in de verdere projectmatige ontwikkeling en realisatie van warmtenetten, in samenwerking met relevante partners. Zo faciliteren we de effectieve uitrol van collectieve warmte-infrastructuur en versterken we de gebiedsgerichte warmtetransitie.

Evaluatie (indicator)

Evaluatie (toelichting)

We werkten aan de verdere uitwerking van concrete startkansen voor warmtenetten in verschillende gemeenten en wijken.

Een **haalbaarheidsstudie warmtenet** verdiept een startkans, geïdentificeerd in een lokaal warmteplan, en vertaalt die naar concrete projectopties, met aandacht voor technische, ruimtelijke en financiële aspecten, evenals de rol van de gemeente en de voorbereiding van een mogelijke realisatie. Er lopen haalbaarheidsstudies voor warmtenetten in samenwerking met de gemeenten in onder meer Hamme (Meulenbroek), Sint-Niklaas (station en Clementwijk), Zwijndrecht (Schrijverswijk), Lokeren (centrum) en Temse (Vuurkouter).

Ook in Dendermonde loopt een haalbaarheidsstudie naar de mogelijkheden van een warmtenet in het centrum van de stad en/of rond het bedrijf VPK. Deze studie vormt het verlengstuk van het traject 'Warm Dendermonde', waarin het planproces voor een energiecentrale werd stopgezet, maar waar via een lokaal warmteplan wel concrete kansen werden gedetecteerd voor collectieve warmte.

Een **warmtepuzzel** is een wijkgerichte oefening die, op basis van data over gebouwen, warmtevraag en beschikbare warmtebronnen, inzicht geeft in welke warmte-oplossingen waar het meest kansrijk zijn. Warmtepuzzels worden opgestart vanuit vragen of initiatieven van burgers en dienen om kansen op wijkniveau zichtbaar en bespreekbaar te maken. Warmtepuzzeltrajecten werden uitgevoerd in Lokeren (Heirbrug) en Temse (Rozenlaan).

Een onderzoek naar de haalbaarheid van een warmtenet werd gekoppeld aan het traject '**toekomststraten**', een samenwerking met steunpunt Duurzaam Wonen en Bouwen. Binnen deze trajecten wordt de geplande heraanleg van straten benut als hefboom voor de warmtetransitie, waarbij wordt onderzocht hoe collectieve warmte-infrastructuur kan worden geïntegreerd in de inrichting van de publieke ruimte, in combinatie met renovatie, waterbeheer en vergroening op straat- en wijkniveau. Een case werd opgestart in Erpe-Mere; bijkomende cases worden verder verkend.

Financiële tabel opvolgingsrapportering 2026

	Krediet 2026	Geboekt t.e.m. 30 juni 2026
Exploitatie		
Ontvangsten	20.000,00	4.505,00
Uitgaven	77.787,06	33.708,96
Totaal Exploitatie	-57.787,06	-29.203,96
Investering		
Uitgaven	342.737,47	85.059,21
Totaal Investering	-342.737,47	-85.059,21

Niet-prioritair

Ruimte

A000078 Gemeenten ondersteunen in de opmaak en uitvoering van lokale warmteplannen

We ondersteunen gemeenten bij de opmaak én uitvoering van lokale warmteplannen en warmteclusteranalyses. Samen brengen we in kaart waar welke warmtebronnen en -infrastructuur maatschappelijk het meest efficiënt zijn en vertalen we dit naar concrete strategieën en projecten. Zo dragen we bij aan een gebiedsgerichte en ruimtelijk onderbouwde warmtetransitie.

Evaluatie (indicator)

Evaluatie (toelichting)

We ondersteunden in de eerste helft van 2026 de volgende gemeenten in de opmaak van lokale warmteplannen: Lokeren (mei 2026 afgerond en goedgekeurd door de gemeenteraad), Beveren-Kruibeke-Zwijndrecht (in opmaak), Deinze (in opmaak), Denderleeuw (in opmaak).

De gemeente Sint-Gillis-Waas is als eerste gemeente in Oost-Vlaanderen gestart met een warmtecluster-analyse.

Financiële tabel opvolgingsrapportering 2026

	Krediet 2026	Geboekt t.e.m. 30 juni 2026
Exploitatie		
Ontvangsten	0,00	0,00
Uitgaven	0,00	0,00
Totaal Exploitatie	0,00	0,00
Investering		
Uitgaven	228.335,63	21.384,75
Totaal Investering	-228.335,63	-21.384,75

Niet-prioritair

Ruimte

A000079 Ontwikkelen en uitvoeren van geïntegreerde projecten voor de uitbouw en het beheer van (een netwerk van) EnergieHubs

We ontwikkelen en realiseren geïntegreerde projecten voor energiehubs op strategische locaties in de provincie, met focus op bedrijventerreinen en andere knooppunten met een hoge energievraag en -productie. We zetten hierbij in op concrete planningsprocessen (zoals PRUP's en masterplannen) om ruimte te creëren voor energie-infrastructuur, opslag, conversie en uitwisseling van energie. Samen met lokale besturen en partners werken we projecten uit die energiehubs ontwikkelen tot scharnierpunten tussen lokale energiestromen en bovenlokale netwerken. Zo bouwen we stapsgewijs aan een samenhangend netwerk van energiehubs dat de energietransitie ruimtelijk verankert en faciliteert.

Evaluatie (indicator)

Evaluatie (toelichting)

Er werd gewerkt aan de conceptuele en inhoudelijke onderbouwing van energiehubs, onder meer via de koppeling met watergebonden bedrijventerreinen en de rol van energiehubs als knooppunten voor productie, opslag, conversie en uitwisseling van energie. De verdere uitwerking van concrete toepassingen en analyses (o.a. rond waterstof, Power-to-Molecules en elektriciteitsflexibiliteit op bedrijventerreinen) werd opgenomen binnen andere acties, waar de inhoudelijke basis voor deze actie verder werd ontwikkeld.

Financiële tabel opvolgingsrapportering 2026

	Krediet 2026	Geboekt t.e.m. 30 juni 2026
Investering		
Uitgaven	10.000,00	0,00
Totaal Investering	-10.000,00	0,00

Niet-prioritair

Ruimte

A000080 Werken aan het Europees project HURRICANE

De Provincie Oost-Vlaanderen neemt als partner deel aan het HORIZON project Hurricane dat op 1 januari 2024 startte. Doel van dit project is een warmtenet tussen bedrijven in de Gentse haven, vertrekkende van ArcelorMittal.

In de eerste fase door een systeem te realiseren om restwarmte van de staalrollen op te vangen en samen met andere restwarmte via een industriële warmtepomp en een warmtenet te gebruiken voor het verwarmen van gebouwen op het eigen terrein en daarbuiten.

In een tweede fase wordt onderzocht of de publieke en private gebouwen in het centrum van Zelzate eveneens kunnen gebruik maken van deze restwarmte. De dienst Ruimtelijke Planning biedt expertise bij het uitwerken van de businesscase voor de tweede fase.

Evaluatie (indicator)

Evaluatie (toelichting)

De Provincie Oost-Vlaanderen nam in de eerste helft van 2026 deel aan de overleggen over dit project. Partner VITO berekende de haalbaarheid en de kostprijs van de uitrol van een warmtenet in Zelzate. Deze bevindingen en cijfers worden momenteel uitgedaagd door de projectpartner Warm Zelzate die het warmtenet ontwikkeld. De eerste stapsteen voor de ontwikkeling van het warmtenet is uitkoppeling naar PZ Sint-Jan-Baptist. Tot nu is er bij deze partij geen bereidheid om over te stappen van verwarming op gas naar een warmtenet op restwarmte.

Financiële tabel opvolgingsrapportering 2026

	Krediet 2026	Geboekt t.e.m. 30 juni 2026
Exploitatie		
Ontvangsten	61.000,00	0,00
Uitgaven	10.969,46	203,70
Totaal Exploitatie	50.030,54	-203,70
Investering		
Uitgaven	15.000,00	0,00
Totaal Investering	-15.000,00	0,00

Niet-prioritair

Ruimte

A000081 werken aan het Europees project HYPERION

Het project HYPERION is in maart 2024 goedgekeurd. Het doel van de Provincie Oost-Vlaanderen is om de rol van waterstof als energiedrager in de regionale energiesystemen te bepalen, te evalueren of en hoe dat moet ingewerkt worden in het provinciaal ruimtelijk beleid, welk aanmoedigingsbeleid kan worden opgezet en of, en hoe waterstofprojecten kunnen opgenomen worden in de werking van de energiemakelaar.

Evaluatie (indicator)

Evaluatie (toelichting)

Binnen het project HYPERION worden verschillende bouwstenen ontwikkeld ter ondersteuning van de uitbouw van een regionale waterstof- of breder gezien, een Power-to-Molecules (P2M)- waardeketen.

Concreet werd een opdracht verkend om de P2M-waardeketen in Oost-Vlaanderen in kaart te brengen en relevante bedrijven en ruimtelijke condities te identificeren. Daarnaast werd gewerkt aan de koppeling tussen watergebonden bedrijventerreinen en duurzame energie, met bijzondere aandacht voor de rol van waterstof in scheepvaart en industriële toepassingen.

Financiële tabel opvolgingsrapportering 2026

	Krediet 2026	Geboekt t.e.m. 30 juni 2026
Exploitatie		
Ontvangsten	85.872,10	33.696,10
Uitgaven	39.267,33	3.699,40
Totaal Exploitatie	46.604,77	29.996,70

Niet-prioritair

Ruimte

A000082 Werken aan het Europees project FACILEX

De hoofddoelstelling van dit project is het wegwerken van grensoverschrijdende belemmeringen voor energie-uitwisselingen, zowel juridisch, ruimtelijk, administratief als financieel. Aan de hand van concrete cases willen we de randvoorwaarden voor het uitwisselen van energie over de Vlaams-Nederlandse grens in kaart brengen om in de toekomst meer uitwisselingen te realiseren. Door de diversiteit in de cases worden er verschillende thema's en problematieken onderzocht.

Evaluatie (indicator)

Evaluatie (toelichting)

Er werd binnen het project FACILEX een focusverschuiving doorgevoerd, waarbij sterker werd ingezet op de ontwikkeling van energiehub als hefboom voor grensoverschrijdende energie-uitwisseling binnen het North Sea Port District.

Daarbij werd het concept van energiehub verder uitgewerkt en ingebracht binnen het partnerschap, met aandacht voor hun rol als knooppunten waar energieproductie, -verbruik, -opslag en -uitwisseling samenkomen. Een visienota van wat EHUB(t)s zijn en wat hun bouwstenen kunnen zijn werd opgemaakt en

gedeeld. Er werd overlegd met Nederland i.v.m. een grensoverschrijdende opdracht om vraag en aanbod in kaart te brengen.

Financiële tabel opvolgingsrapportering 2026

	Krediet 2026	Geboekt t.e.m. 30 juni 2026
Exploitatie		
Ontvangsten	70.412,96	0,00
Uitgaven	53.122,39	558,35
Totaal Exploitatie	17.290,57	-558,35

Niet-prioritair

Ruimte

A000524 Programmabudget Energie van de Toekomst

Binnen deze actie wordt het programmabudget voor het operationele thema energie beheerd. Dit budget wordt gericht toegewezen aan de acties binnen het actieplan AP0000013.

Evaluatie (indicator)

Evaluatie (toelichting)

Er werd budget verschoven i.f.v. de haalbaarheidsstudie warmtenet Dendermonde en voor een traject om toe te werken naar een onderbouwde ruimtelijke afweging van (vergunningplichtige) Battery Energy Storage Systems.

Financiële tabel opvolgingsrapportering 2026

	Krediet 2026	Geboekt t.e.m. 30 juni 2026
Investering		
Uitgaven	7.667,00	0,00
Totaal Investering	-7.667,00	0,00

Niet-prioritair

Ruimte